

Előzzük meg az elsodródást, kíméljük a hasznos élő szervezeteket!

Az elkövetkezendő napokban aktuálissá válnak a szántóföldi gyomirtási munkálatok (kukorica, napraforgó, kapás növények), illetve az esőzéseket követően a megnövekedett fertőzési nyomás miatt a gombaölő szerek növényvédelmi kezeléseket, mind a szántóföldi, mind az állókultúrákban. Felhívjuk a tisztelt gazdálkodók figyelmét, hogy az előrejelzések szerint az elkövetkezendő időszakban rendkívül széles időjárási körülmények várhatóak, erős szellőkésekkel. A növényvédelmi munkákat kellő körültekintéssel kell elvégezni, hiszen a permetlé elsodródása több kockázati tényezőt hordoz magában.

Kiemelt veszélyforrás az érzékeny kultúráktól való távolság, melyet különösen a gyomirtási munkálatok megkezdése előtt fel kell mérni és a gyomirtó szer kiszórását megfelelő biztonsági távolság betartásával, kedvező időjárási körülmények között kell elvégezni. Mindig olvassuk el a növényvédő-szer csomagolásán lévő címkét, mely a biztonsági távolságok tekintetében külön előírást is tartalmazhat (pl.: felszíni vizektől való távolság).

A növényvédelmi tevékenység tervezésénél vegyük figyelembe az időjárás előrejelzést (várható erős szél, magas hőmérséklet és alacsony páratartalom) és szükség esetén akár elsodródást csökkentő technológia alkalmazásával végezzük a permetezéseket **a reggeli illetve az esti órákban**. A magas hőmérséklet, alacsony páratartalommal párosulva az apró permetlé cseppek elsodródását okozhatja különösen, ha felfelé irányuló légáramlás is előfordul, ahol fokozottan fennáll az elsodródás esélye, ott cseppnehezítő készítmény, légbeszívós szórófej és légszakos permetező gép használata ajánlott!

A hormonhatású készítmények magas gőztenziójuk révén párolgással is rákerülhetnek más kultúrákra, ezért az ilyen hatóanyagú gyomirtó szereket alacsony hőmérsékleten (25 °C alatt), nagy permetlé cseppek alkalmazásával, lehetőség szerint az esti órákban juttassuk ki. Az alkalmazott fűvóka (a szórófejek nyílása) és az alkalmazott nyomás szintén szerepet játszhat az elsodródás létrejöttében. A légbeszívós lapos legyező szóróképző, illetve a kör alakban kijuttató szórófejek alkalmazása megfelelő nyomásértékkel, 70-90%-ban csökkentheti az elsodródás veszélyét. Nagyon fontos a permetezőgépek szakszerű beállítása, figyelembe véve a növény magasságot, növény sűrűségét.

Szántóföldi kezeléseknél jól kell megválasztani a szóró keret magasságát, hiszen minél nagyobb a keret és a növényfelület közötti távolság, annál nagyobb a szélnek kitett permetlé sáv, 110 fokos sugarú szórófejeknél 50 cm távolságot célszerű tartani a permetezett felületről, 75 cm-es távolságnál az elsodródás veszélye 50%-al növekszik. A légrásegítéses permetezőgépek használata is előnyös ilyen esetekben.

A növényvédelmi tevékenységről szóló **43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 9. § (1)** bekezdése szerint a növényvédelmi gép rendeltetésszerű, biztonságos működését a növényvédelmi gép kezelőjének a munka megkezdése előtt ellenőrizni kell! A növényvédelmi gépnek permetezéstechnikai szempontból biztosítani kell a növényvédő szer kereszt- és hosszirányú egyenletes, illetve veszteségmentes kijuttatását.

(2) Növényvédő szerek permetezés 4 m/s szélesebségig, levegőrásegítéses kijuttatási vagy légbeszívós permetcsepp-képzési technikával 6 m/s szélesebségig végezhető. Hideg és meleg ködképzés esetében 2 m/s-nál nagyobb szélesebségnél, növényvédő szerek kezelés nem végezhető.

(3) Két vagy több növényvédelmi gép egyidejű üzemeltetése esetén a növényvédelmi gépek egymás légterét nem szennyezhetik.

(4) Az egészségkárosodás megelőzésére a mindenkori szélirányt figyelembe kell venni.

Az érzékeny területek melletti táblákon történő kezeléseknél, akkor járunk el helyesen, ha a szél az érzékeny terület felől fúj, a szél sebessége nem haladja meg a 2,5 m/s-ot, a levegő hőmérséklete a 25 °C-t, a páratartalma az 50 %-ot nem haladja meg. A permetezések esetében a sebesség megválasztása is fontos, hiszen minél gyorsabban halad a permetezőgép annál több ideig lebegnek a permetcseppek a levegőben. Kedvezőtlen körülmények esetén, szántóföldön 8 Km/h sebességnél ne haladjunk gyorsabban.

Állókultúrák (gyümölcsösök) permetezésekor a lombzat sűrűségének megfelelően állítsuk be a szállított levegő mennyiségét. Vegyük figyelembe, hogy a megfelelően beállított levegő mennyiséggel a permetlé elsodródás 50%-kal csökkenthető. **A legtöbb permetezés során túl magas az alkalmazott légmennyiség!** Légtérelő alkalmazásával közvetlenül a lombzat irányába terelhető a légáramlás.

Az elsodródással a szomszédos kultúrákon kívül veszélyeztetjük a permetezést végző személyeket, a környéken lévő embereket, a környezetet (felszíni vizeket), lakó- és közterületeket, így a biztonságos, körültekintő kijuttatás rendkívül fontos!

Meg kell említeni a hasznos élő szervezetek, különösen a méhek védelmét a növényvédelmi kezelések kapcsán. A növényvédelmi tevékenységről szóló **43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet** alábbiakban idézett paragrafusa egyértelműen megfogalmazza a méhek védelme érdekében betartandó előírásokat:

15. § (1) Gazdasági növények kezelése a virágbimbó fésülésétől a virágszirmok lehullásáig terjedő időszakban (virágzásban) méhekre kifejezetten veszélyes vagy kifejezetten kockázatos növényvédő szerrel tilos! **A tilalom a virágzás idején kívül is érvényes, ha a táblát vagy annak környékét tömegesen virágzó mézelő növények borítják, vagy ha a gazdasági növényt a méhek egyéb okból látogatják.**

(2) A gazdasági növényt a virágzása vagy az (1) bekezdésben foglaltak időtartama alatt valamely károsító ellen nem jelölésköteles vagy méhekre mérsékelten veszélyes vagy mérsékelten kockázatos minősítésű növényvédő szerrel lehet kezelni.

(3) Méhekre mérsékelten veszélyes vagy mérsékelten kockázatos minősítésű növényvédő szer kijuttatása – amennyiben ezt a növényvédő szer engedélyokirata lehetővé teszi – kizárólag a házi méhek napi aktív repülésének befejezését követően, legkorábban a csillagászati naplemente előtt egy órával kezdhető meg és legkésőbb 23 óráig tarthat (ezen eljárás a továbbiakban: méhkímélő technológia).

A fentiek közül különösen figyeljünk a jogszabály azon pontjára, hogy ha a tábla környékét tömegesen virágzó mézelő növények borítják, akkor a kezelt tábla fölött átrepülő méhek mérgeződhetnek, ha a táblát a méhekre kifejezetten veszélyes, kockázatos növényvédő-szerrel vagy a mérsékelten veszélyes készítményeket nem méhkímélő technológia betartásával juttatjuk ki. Amennyiben nincs virágzó növény a területen, de jelentős számú levéltetű vagy körtelevel bolha kolónia található az állományban, az szintén méhmérgezéshez vezethet, hiszen a méhek a mézharmattal borított lombzaton látogatják. Utóbbi esetben csak a nem jelölésköteles vagy a méhekre mérsékelten veszélyes besorolású szerek méhkímélő technológiával történő kijuttatása jöhet szóba.

Az SZSZBMKH. NYJH. Növény- és Talajvédelmi Osztály növényvédelmi felügyelői munkájuk során kiemelten ellenőrzik az előírások betartását, és károkozás esetén hatósági eljárást indítanak..

Nyíregyháza, 2019. 05. 07.

Lipcsei Sándor
növényvédelmi felügyelő